

PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

ESCOLA MAR NOVA

2017-2018

definició d'inclusió segons enciclopèdia:

Acció d'incloure; l'efecte.

definició d'educació inclusiva segons enciclopèdia:

L'educació inclusiva és un procés pel qual s'ofereix a tots els nens i nenes, sense distinció pel que fa a la capacitat, la raça o qualsevol altra diferència, l'oportunitat de continuar sent membres de les aules regulars i d'aprendre dels seus companys –i amb ells– a l'aula.

ÍNDEX

• INTRODUCCIÓ	3
• JUSTIFICACIÓ	5
• PRINCIPI ORGANITZATIU	6
• COMISSIONS PER L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	8
• CRITERIS METODOLÒGICS PER ATENDRE LA DIVERSITAT A L'AULA ORDINÀRIA	11
• SUPORT ESCOLAR PERSONALITZAT	12
• CRITERIS PER A LA REALITZACIÓ D'UN PI	14
• INDICADORS D'AVUACIÓ	16
• GLOSSARI	18
• ANNEXOS	19

INTRODUCCIÓ

*“La **inclusió** es un procés sense fi que cerca maneres més eficaces de respondre a la **diversitat** present en l’alumnat». En l’avenç cap a la inclusió, no importa tant la situació actual ni les metes sinó el **compromís** decidit de la **comunitat educativa** (professorat, famílies i alumnat) d’anar avançant a poc a poc (procés) per trobar noves maneres d’**atendre les diferències individuals**. El factor clau en la inclusió es, doncs, «**posar-se en moviment**».”*

Mel Ainscow

(Catedràtic d’educació i co-director del Centre per l’Equitat en Educació de la Universitat de Manchester)

Partim del **Decret de l’atenció educativa a l’alumnat en el marc d’un sistema educatiu inclusiu (octubre 2017)** ([annex 1](#) i [annex 2](#)), del què recollim aquestes idees claus de com entenem la inclusió a l’escola:

- En el marc d’un sistema educatiu inclusiu es vol garantir sempre la presència, la participació i els aprenentatges valuosos de tot l’alumnat.
- L’atenció educativa a l’alumnat comprèn el conjunt de mesures i suports destinats a tots els alumnes, amb la finalitat d’afavorir el seu desenvolupament personal i social i perquè avancin en l’assoliment de les competències.
- Els centres i tota la comunitat educativa s’organitzen en xarxa per donar resposta a les necessitats educatives dels alumnes i acompanyar-los al llarg de tot el seu itinerari formatiu.

Per poder fer de la nostra escola un centre inclusiu ens basem en els quatre principis bàsics del model d’escola inclusiva que garanteix la presència, la participació i la consecució de l’èxit de tots els alumnes:

- **Principi d’inclusió:** tots els alumnes poden aprendre junts.
- **Principi de normalització:** tots els alumnes reben un programa educatiu adequat. Cal tractar a tots els alumnes de la mateixa manera, evitant les actituds compassives o sobreprotectores.

- **Principi de personalització:** tothom és igual, però cadascú d'acord amb les seves característiques personals. Tots els alumnes reben un currículum apropiat a les seves necessitats.
- **Principi d'igualtat d'oportunitats:** cal donar a aquells que més necessiten els recursos que els facin falta per poder assolir els seus objectius d'aprenentatge. Tots els alumnes participen a les activitats complementàries i extra-curriculars. Tots els alumnes es beneficien de la cooperació i col·laboració entre l'escola, la casa i la comunitat.

JUSTIFICACIÓ

La Llei d'educació estableix en l'article 91 que entre els elements que ha de contenir el projecte educatiu del centre hi ha els procediments d'inclusió dels alumnes, a més de les altres actuacions que caracteritzen el centre, com les prioritats i els plantejaments educatius i l'aplicació dels criteris d'organització pedagògica.

El Decret 142/2007, de 26 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, també preveu a l'article 18.3 que cada centre ha d'establir els principis per a l'atenció a la diversitat dels alumnes.

L'Escola Mar Nova és una escola pública que depèn de l'Administració i per tant, com a tal, s'organitza amb el conjunt de Lleis i Normes que la regeixen. A l'hora té un projecte singular que la defineix com a renovadora i l'atenció a la diversitat s'entén d'una manera del tot inclusiva.

Les característiques fan que l'escola requereixi d'una organització clara i estructurada que per una banda ajudi a entendre la complexitat del centre i per l'altra li proporcionï les eines necessàries per així poder treballar de forma eficaç.

Aquestes dues raons ens porten a elaborar el nostre Pla d'Atenció a la Diversitat tenint molt present els següents aspectes:

No hi ha la figura de mestre d'EE sinó que són 5 les persones capacitades i repartides pels diferents cicles que fan un treball conjunt amb la resta de l'equip de cicle de detecció, suport, assessorament...

Es considera que són molts els agents que tenen el rol d'atenció a la diversitat (famílies, tutors/es, especialistes, professionals externs, etc). La CAD juga un paper molt important en l'organització de la participació d'aquests agents.

Els alumnes no són alumnes només del tutor que els hi toca sinó que són alumnes de l'escola i tots els mestres som responsables de garantir l'èxit escolar i la inclusió de tots i cadascú d'ells.

PRINCIPI ORGANITZATIU

Per establir els principis d'atenció a la diversitat l'escola té com a referència el document d'atenció a la diversitat del Departament d'ensenyament ([annex 3](#)). A partir d'aquest ha constituït la CAD i ha elaborat aquest document (PAD) ajustant-nos a com entenem els suports escolars a l'escola i els recursos humans dels què disposem.

Entenem els suports escolars com a totes aquelles mesures que articula el centre per donar resposta a les necessitats educatives dels alumnes (organitzatives, metodològiques, curriculars...) que permetin reduir i/o suprimir les barreres a l'aprenentatge i la participació.

Els recursos personals del centre per atendre les necessitats educatives específiques de suport dels alumnes són:

Els mestres tutors

Els mestres especialistes (anglès, música, educació física...).

Els mestres especialistes en educació especial

La mestra d'aula d'acollida

A l'Escola Mar Nova no existeix la figura de MEE, tot i que actualment són 5 les persones que tenen la capacitat i fan les seves funcions dins l'aula com a mestres de suport i/o tutors. Aquestes persones estan repartides pels diferents cicles fent el recull de les necessitats dels alumnes i mestres per passar a la CAD i proporcionant assessorament. També vetllen pel bon funcionament de la intervenció amb alumnes amb NE amb el seguiment del protocol d'intervenció amb alumnes amb NE (annex 4).

La figura de mestra d'acollida no és oficial però per necessitats de l'alumnat nouvingut a 6è hem cregut oportú mantenir-la per assegurar la inclusió d'aquest alumnes, no només a aquest curs sinó pel pas a secundària.

Els tutors tenen a la seva disposició el document d'indicadors d'avís (annex 5) per a poder valorar si s'ha de fer una derivació als professionals especialistes del centre o professionals externs.

Altres serveis educatius i professionals que intervenen a l'escola:

Assessor psicopedagògic de l'EAP.

Treballadora social de l'EAP.

Assessora LIC (a demanda).

Logopeda del CREDAG (en funció de les demandes acceptades).

El suport específic dels professionals d'educació especial del centre es considera un recurs més per atendre les necessitats educatives específiques dels alumnes.

COMISSIONS PER L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

A l'escola hem creat la CAD i Micro-CAD per tal d'arribar al màxim d'alumnes i de la manera més eficaç.

CAD:

QUÈ ÉS?

Entenem la Comissió d'Atenció a la Diversitat com l'instrument que té el centre per dissenyar i fer el seguiment de les mesures i els programes que es duguin a terme per atendre la diversitat de necessitats educatives de l'alumnat del centre.

QUI LA FORMA?

- La Cap d'Estudis
- Mestres amb capacitació d'educació especial
- Mestra d'acollida (no oficial)
- Psicòloga de l'EAP
- Coordinadora LIC si escau
- Altres professionals del centre si escau
- Personal extern si escau

QUINES FUNCIONS TÉ?

- Promoure, garantir i supervisar que la diversitat (alumnat NEE, nouvingut i ordinari amb dificultats i/o sobredotació) dins el nostre centre sigui atesa.
- Decidir la concreció de criteris i actuacions per l'atenció a la diversitat de l'alumnat.
- Garantir l'organització, ajustament i seguiment dels recursos humans i materials de què disposa el centre i de les mesures adoptades.
- Fer el seguiment de l'alumnat amb necessitats educatives especials i específiques.
- Rebre la proposta dels Plans Individualitzats i la seva aprovació.
- Informar i assessorar al Claustre de Mestres sobre el tractament de la diversitat.
- Mantenir actualitzat el PAD.

QUAN ES REUNEIX?

Una vegada al mes amb el màxim de personal possible.

MICRO-CAD:**QUÈ ÉS?**

Entenem la Micro-CAD la petita comissió formada per alguns membres de la CAD.

QUI LA FORMA?

La Cap d'Estudis (amb capacitat mestre educació especial)

Psicòloga de l'EAP

Algún altre membre que es cregui oportú

QUINES FUNCIONS TÉ?

Planificar la tasca de la MICROCAD segons la prioritat i necessitat de l'escola.

Valorar i prioritzar les necessitats de les demandes rebudes (full de demanda).

Fer seguiment mes acurat dels alumnes amb informe de reconeixement.

Realitzar detecció amb la col·laboració de l'EAP de les dificultats d'aprenentatge i establir els corresponents programes d'intervenció..

Fer traspàs d'informació de les actuacions fetes anteriorment amb els/les alumnes a les tutores.

Realitzar entrevistes conjuntes inicials i de seguiment amb les famílies i/o professionals externs dels alumnes amb NEE.

QUAN ES REUNEIX?

Una vegada a la setmana.

COMISSIÓ SOCIAL:

És un espai interdisciplinari, que sorgeix de la Comissió d'Atenció a la Diversitat, on es recullen les demandes detectades a l'escola o en altres serveis, sobre problemàtiques socials que s'hi manifesten, i on es fa una anàlisi i reflexió per tal de consensuar el diagnòstic, delimitar la intervenció i establir un procés de seguiment.

QUI LA FORMA?

Cap d'estudis, psicopedagog/a i treballador/a social de l'EAP, educadors de SS i altres professionals que s'escaiguin.

QUINES FUNCIONS TÉ?

- Donar suport a la tasca sòcio-educativa.
- Recollir i compartir informacions respecte situacions socials i familiars que afecten el desenvolupament integral i escolar de l'alumne/a, analitzant conjuntament aquestes situacions.
- Acordar i planificar la intervenció dels professionals de la comissió per afavorir la millor escolarització dels menors en situacions socials i/o familiars desfavorides i/o de risc social.
- Fer un seguiment de les actuacions portades a terme. Planificar accions preventives individual, en grup i/o comunitat.
- Generar propostes de millora, adreçades a les instàncies pertinents (plans educatius d'entorn, EAIA, comissions d'absentisme...) i altres

QUAN ES REUNEIX?

Un mínim d'una vegada al trimestre i tantes vegades com sigui necessari en funció de les necessitats dels casos que s'atenen.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ:

La CAD recull les propostes per treballar a la Comissió Social que els tutors han detectat dins de l'escola mitjançant el protocol de recollida d'informació de necessitats específiques derivades de situacions socials i/o culturals desfavorides (annex 6). En funció del resultat dels indicadors es realitza una reunió amb la família (família+comissió social EAP+tutor/a o membre equip directiu) per tractar el tema i passar a realitzar un seguiment per part del tutor dels acords presos amb la família o directament realitzar l'informe de SCD.

La resta dels participants de la Comissió Social (Serveis Socials Bàsics, EAP, Salut...) també aporten propostes per treballar a la Comissió.

La Comissió Social les analitza, estableix objectius i planifica la intervenció de les reunions amb els centres educatius i segons la periodicitat establerta (habitualment en sessions mensuals).

CRITERIS METODOLÒGICS PER ATENDRE LA DIVERSITAT A L'AULA ORDINÀRIA

El PEC de l'escola, en el seu conjunt, contempla l'atenció a la diversitat i la inclusió com a línia pedagògica i és per això que les diferents franges, amb la metodologia corresponent, estan pensades per a que tothom aprengui al seu ritme i quedin cobertes al màxim possible les necessitats que pugui tenir cada alumne/a (al projecte tempo queda definida cada franja i la seva metodologia).

A més a més, la programació de les diferents activitats ha de ser oberta i flexible; algunes de les estratègies que s'adopten poden ser:

- Priorització de continguts prescriptius, funcionals, transversals, significatius que afavoreixin el desenvolupament de les competències bàsiques.

- Els continguts d'aprenentatges han de respondre a un enfocament globalitzador de la realitat que els faci motivadors de manera que s'adaptin als interrogants, interessos i problemes de l'alumnat.

- Organització de les activitats d'Ensenyament-Aprenentatge que puguin desenvolupar-se amb diferents graus de complexitat per tal de que s'adaptin als diferents ritmes de treball.

- Diversificació de recursos i mitjans de comunicació: llenguatge oral, imatges, llenguatge escrit, ...

- Ús de materials diferenciats (objectes, jocs, material audiovisual, mitjans informàtics, ...)

- Rebuig d'estratègies de treball basades exclusivament en mètodes expositius.

- Preferència d'activitats obertes (permeten diferents respostes) per sobre de les tancades, per tal de fomentar la comprensió en comptes de la memorització.

- Incorporació de l'avaluació en els diferents moments de la seqüència d'aprenentatge i l'organització d'aquesta com un procés constructiu.

- Diversificació de procediments i instruments d'avaluació.

- Adaptació del temps als ritmes de treball de l'alumnat

- Flexibilització de l'espai de l'aula adaptant-lo a les necessitats i maneres d'aprendre (per treball individual o en grup...)

En el cas dels alumnes que requereixen d'una atenció més especialitzada es recorre a una AM o un PI.

SUPORT ESCOLAR PERSONALITZAT

Segons la Resolució de 16 de juny de 2011, Document per a l'organització i el funcionament de les escoles i dels centres públics d'educació especial: "...les escoles han d'organitzar els seus recursos humans per tal de dedicar-los, parcialment, a les tasques de suport escolar personalitzat, tot prioritant el tractament de la comprensió i l'expressió orals, la comprensió lectora i l'expressió escrita, les habilitats matemàtiques i les llengües estrangeres de manera individualitzada per a la millora dels aprenentatges de l'alumne/a que ho requereixi."

A l'escola queda organitzat de la següent manera:

DESTINATARIS

SEP en horari lectiu: tots els grups classe a la franja de propostes de treball.

SEP no-lectiu: CI i CS

PROFESSORAT QUE IMPARTEIX SEP

En horari lectiu tutors i mestres de reforç i en horari no lectiu en funció de les necessitats de l'escola i del claustre.

COMUNICACIÓ A LES FAMÍLIES

El tutor convocarà als pares de l'alumne per comunicar-los personalment que el seu fill/a rebrà suport escolar personalitzat i signaran una autorització (annex 7). En el cas que uns pares es neguin o no vulguin que el seu fill rebí el SEP signaran una carta de renúncia.

CRITERIS GENERALS DE SELECCIÓ DELS ALUMNES

- Alumnat que presenta mancances o retard d'aprenentatge en:
 - L'adquisició del procés de lectura i escriptura
 - L'assoliment d'habilitats matemàtiques

- L'adquisició d'hàbits de treball, d'organització i d'estudi
- Queden exclosos els alumnes que siguin de NEE, d'Aula d'acollida o que presentin greus problemes de conducta.

TIPUS D'INFORMACIÓ PER IDENTIFICAR L'ALUMNAT

Resultats de l'avaluació final de llengua i matemàtiques del curs anterior.

Resultats de l'avaluació inicial de llengua i matemàtiques del curs actual.

Resultat de l'avaluació trimestral.

SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Cada mestre que imparteixi el SEP haurà de fer una programació on quedin especificats els objectius a assolir i els continguts que es treballen.

A finals de cada trimestre, a la sessió d'avaluació, es comentarà si promociona del SEP ho ha de romandre un trimestre més.

CRITERIS PER A LA REALITZACIÓ D'UN PI

Els plans individuals són instruments de suport als alumnes que presenten necessitats educatives i personals diferents a les de la resta. La seva finalitat ha de ser normalitzar les activitats escolars dels alumnes als qual s'aplica, facilitar la seva inclusió en la comunitat i promoure, entre tot l'alumnat, la dignitat, la solidaritat entre iguals i el respecte a la diferència.

El criteri general per a l'elaboració de plans individualitzats per aquests alumnes, hauria de ser, tal i com queda recollit a la normativa d'inici de curs, quan la programació ordinària de l'aula i les mesures de suport previstes resultin insuficients per atendre adequadament l'alumnat.

La proposta de PI pot ser arrel d'un dictamen, a demanda del tutor/a o de qualsevol mestre de l'equip docent. La CAD estudiarà el cas i la conseqüent aprovació si s'escau. Tindrà en compte els següents aspectes:

- decalaix d'aprenentatges de 2 cursos o més.
- exhaurida la repetició (la CAD valorarà si és una mesura adequada en funció de cada cas).

A principi de curs la mateixa CAD establirà un calendari d'actuacions en referència a l'elaboració del PI per supervisar la seva elaboració i aplicació.

El PI l'elabora l'equip docent conjuntament amb els professionals que participen en l'atenció de l'alumne coordinats pel tutor de l'aula ordinària.

Al llarg del curs s'aniran fent revisions trimestrals per part de l'equip docent implicat.

Durant el mes de juny es portarà a terme una avaluació final i una proposta de treball pel curs següent.

S'informarà a les famílies d'aquesta iniciativa i s'ha de comptar amb el seu acord final.

El document de conformitat estarà signat pel Director/a, totur/a de la'lumne/a i el pare/mare o tutor legal i servirà durant el temps que l'alumne segueixi el PI i es deixarà una còpia a l'expedient. Cada vegada que es revisi i actualitzi el PI s'haurà de donar a conèixer a la família i haurà de ser signat de nou per aquesta.

[\(annex 8 i 9\)](#)

GLOSSARI

AA: Aula d'Acollida

ALIC: Assessora de Llengua i Cohesió Social

AFA: Associació de Famílies d'Alumnes

AM: Adaptació Metodològica

AO: Aula Ordinària

CAD: Comissió d'Atenció a la Diversitat

CDIAP: Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç

CLIC: Coordinador/a de Llengua i Cohesió Social

CREDA: Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius

CSMIJ: Centre de salut mental infantil i juvenil

EAP: Equip d'Assessorament Psicopedagògic

ED: Equip Directiu

LIC: Llengua i Cohesió Social

PEC: Projecte Educatiu de Centre

PI: Pla Individualitzat

TIC: Tecnologies de la Informació i de la Comunicació

TDA: Trastorn per dèficit d'atenció

TDAH: Trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat

TGD: Trastorns generalitzats del desenvolupament

NEE: Necessitats Educatives Especials/Específiques

PAD: Pla d'Atenció a la Diversitat

NESE: Necessitats Específiques de Suport Educatiu

MT: Mestre/a Tutor/a

SEP: Suport Escolar Personalitzat

MEE: Mestre/a d'Educació Especial

EAIA: Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència

CB: Competències Bàsiques

NISE: Nova Incorporació al Sistema Educatiu

ANNEXOS

1. DECRET 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.
2. Decret de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.
3. Document del Departament d'Ensenyament d'Atenció a la diversitat.
4. Protocol d'intervenció alumnes NEE del CRP Baix Maresme
5. Indicadors d'avís
6. Protocol de recollida d'informació de necessitats específiques derivades de situacions socials i/o culturals desfavorides.
7. Autorització SEP
8. Model PI infantil
9. Model PI primària